

σας μὲ τὴν ἔννοια ὅτι δὲν φανερώνεται φιλίη καὶ βαθεία καὶ ζεστή, ώς θὰ ταίριαζε σὲ ποίηση τοῦ διαφωνόμενου καὶ πιὸ πάνω ἀναφρεδόμενου παλμοῦ. Ὁμως πρέπει νὰ σημειωθεῖ, ὅτι ἡ στήλη βλέπει καὶ τὴν τάση τοῦ Δ. Α. Καρατζᾶ πρὸς ἐξέλιξη μᾶς συνείδησης τέτοιας φιλίας καὶ βαθείας γλώσσους καὶ τὴν δύναμή του, πῶς μπορεῖ σύντομα νὰ φτάσει σ' αὐτήν, καθὼς φαίνεται κι ἀπὸ τὸ τελευταῖο ποίημα τοῦ βιβλίου του:

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΒΒΟΥΡΑΣ (Ἐνθύμηση)

Ο θάνατος εἶναι δραγμένη μία κατάλυση; Εἶναι μία κατάπαυση; ὅταν ἀφανίζει τὸ πρόσωπο καὶ τὴν μορφὴ τοῦ ὑπάρχοντος καὶ μᾶς ἀφήνει ἀποσθολωμένους, ὥστε οἱ περιλειπόμενοι ἔμεις, γυρίζοντας λέμε ὁ ἔνας στὸν ἄλλο: αὐτὸς εἶναι τὸ ζῶν, ἡ ταγὴ τοῦ χωρισμοῦ, ἡ πηγὴ τοῦ κενοῦ καὶ τῆς ἀπουσίας;

Ἀναμφίβολα ὁ θάνατος εἶναι κατάλυση. Καταλύει τὴν ὄψη καὶ τὴ θέα, αὐτὰ ποὺ εἶναι κάποια ἀπὸ τὰ δρία, ποὺ ἀντιθέουν τὸ πρόσωπο πρὸς τὸ καθολικὸ εἶναι. Καὶ εἶναι κατάπαυση. Δίνει τέλος στὴν ἀντινομία καὶ ἀντιμαχία τοῦ ὑρισμένου ποὺ δρᾶ, πρὸς τὸ καθολικὸ ποὺ δὲ ποτὲ τείνει στὸ αἴτημα «τῆς τῶν πάντων ἔνωσεως».

Ἐτοι λοιπὸν ὁ θάνατος γίνεται καταργητής τῶν χωριστικῶν στοιχείων καὶ τῆς ὀμάχης τοῦ κόσμου καὶ ἄρα δὲν εἶναι οὕτε χω-

«Η σκουριασμένη φωνὴ πάνω στὴν πέτρα. Κάτω ἀπ' τὴν πέτρα ή ζωντανὴ σάρκα τῆς γῆς. Λίγη βοήθεια νάνεβάσουμε στὴν πέτρα τὴν (ζωὴν)

ποὺ μπορεῖ νὰ εἰπωθεῖ καὶ σημαδιακὸ γιὰ τὶς προσδοκίες ποὺ ἡ «Τύρια» ἔχει γιὰ μὲν ἀναγωγὴ τῆς ποίησης στὰ πεδία τῶν πιὸ πάνω θεωρήσεων.

A. Πασχαλᾶς

Η ΠΑΤΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ Τὸ ιερὸ τῆς Λαφρίας Ἀρτέμιδος

Στὴν ἀκρόπολη τῆς Πάτρας ὑπάρχει ἵερο τῆς Λαφρίας Ἀρτέμιδος. Η δόνομασία αὐτῆ τῆς θεᾶς εἶναι ξενική, κι ἀπὸ ξένο μέρος ἔχουν φρέσει καὶ τὸ ἄγαλμα. Οἱ Πατρινοί δηλαδὴ ἀπότελθαν τὸ ἄγαλμα τῆς Λαφρίας ὅταν ἐρημώθηκαν ή Κολύδώνα καὶ ἡ ὑπόλοιπη Αἰτωλία ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Αἰγύουστο, γιὰ νὰ λάβουν μέρος καὶ οἱ Αἰτωλοὶ στὸ συνοικισμὸ τῆς Νικόπολης, ποὺ βούσκεται πάνω ἀπὸ τὸ Ἀκτιό.

Κι ἀκόμη, τὰ περισσότερα ἀγάλματα ἀπὸ τὴν Αἰτωλία καὶ τὴν Ἀκαρνανία τὰ μεταφέρονται στὴ Νικόπολη, καὶ στοὺς Πατρινὸν ὁ Αἰγύουστος ἔδωσε καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς Λαφρίας, μαζὶ μὲ ἄλλα λάφυρα ἀπὸ τὴν Καλυδώνα. Τὸ ἄγαλμα αὐτὸ καὶ σήμερα ἀκόμη τὸ τιμοῦν οἱ Πατρινοί, στὴν ἀκρόπολη.

Λένε ὅτι ἡ δόνομασία «Λαφρία» τῆς θεᾶς γνήκε ἀπὸ τὸ ὄνομα κάποιου Φοικέως. Ο Λάφριος δηλαδὴ, ὁ γιὸς τοῦ Κασταλίου —δ Καστάλιος είχε πατέρα τὸ Δελφό — ἔγκαθιδρονσε στὸν Καλυδωνίους τὸ παλαιὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ, καθὼς λέγουν ἐκτίνοι, μὲ τὸ

ρισμὸς οὕτε ἀπουσία. Μεσ’ ἀπ’ αὐτὸν ἀνίσταται τὸ ὑπάρχον, ἡ τελικὴ καὶ οὐσιώδης ὑπασταση, χωρὶς δρία, χωρὶς τὶς ἀντίνομες ίδιασεις, ἀκεραιωμένη καὶ ἐνώνεται μαζὶ μας στὸ ένιαν.

Ἐτοι τελικὰ «οἱ νεκροὶ ἀναστήνονται» καὶ ὁ θάνατος εἶναι δημηουργὸς ἐνώσεως καὶ κοινωνίας δριστικῆς καὶ ἀνέκλητης.

Ο Θεόφιλος Ἀνδρέα Κάθεντος ἐνώθηκε μαζὶ μας κατὰ οὖστα ζωῆς στὶς 19 Μαρτίου. Η «Υδρία» καὶ ὁ γράφων θυμίζουν τὴν δουλειά του σὰν δημιουργὸ μουσικῆς καὶ σημειώσουν ίδιατερα τὶς πρόσφατες πραγματώσεις του, προσανατολιμένες στὰ βυζαντινὰ πρότυπα γιὰ μιὰ καινούργια ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ τῆς Ὁρθοδοξίας.

A. Πασχαλᾶς

πέρασμα τοῦ χρόνου ἡ δογὴ τῆς Ἀρτέμιδος, γιὰ τὸν Οἰνέα, ἔγινε ἐλαφρούτερη γιὰ τοὺς Καλυδωνίους. Αὐτὸ τοὺς ἀρέσει νὰ λένε ὅτι εἶναι ή αἰτία τῆς δονομασίας τῆς θεᾶς.

Τὸ ἄγαλμα παρουσιάζει κυνηγὸ τὴ θεά, εἶναι χρυσελεφάντινο καὶ τὸ κατασκεύασαν οἱ Ναυπάκτιοι Μέγαρχος καὶ Σοῦδας. Αὐτοὶ δὲν ποτὲ πολὺ νεώτεροι ἀπὸ τὸν Κάναχο τὸ Σικυονίῳ καὶ τὸν Κάλωνα τὸν Αἰγινήτη — ἔτος ιπτοθέτουν.

Κάθε χρόνο οἱ Πατρινοί γιορτάζουν τὰ Λάφρια, γιὰ νὰ τιμήσουν τὴν Ἀρτέμη. Σ’ αὐτῇ τὴ γιορτὴ θυσιάζουν μ’ ἔνα ίδιατερο τόπο, τοῦ τόπου τους. Γύρω ἀπὸ τὸ βωμὸ τοποθετούν κυκλικά, ξύλινα δοθια, χλωρὰ ἀκόμη, δεκαέξι περίπον πήχες τὸ καθένα. Πάνω στὸ βωμό, μέσα στὸν κύκλο, τοποθετοῦν τὰ πιὸ ξερὰ ξύλα, καὶ δύται γίνεται ἡ γιορτή, βούσκουν τούπο ν ἀνεβαίνουν εὐκολώτερα στὸ βωμὸ φίγοντας χῶμα στὰ σκαλοπάτια του. Στὴ γιορτή, πρῶτα σχηματίζουν πομπὴ λαμπότατη, γιὰ νὰ τιμήσουν τὴν Ἀρτέμη, ὅπου ν παρθένος οἴρεια ἔρχεται τελευταία, πάνω